

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/6/EÜ,

20. veebruar 2008,

millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ seoses ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõiget 2 ning artikleid 55 ja 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määras oma 7. veebruari 1994. aasta resolutsioonis ühenduse postiteenuste arengu kohta ⁽⁴⁾ kindlaks, et ühenduse postialase poliitika üks põhieesmärke on postiteenuste turu järkjärguline ja kontrollitud konkurent-
sile avamine, tagades universaalteenuse osutamise jätku-
suutlikkuse.

⁽¹⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 74.

⁽²⁾ ELT C 197, 24.8.2007, lk 37. Mittekohustusliku konsulteerimise tulemusel esitatud arvamus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. juuli 2007. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. novembri 2007. aasta ühine seisukoht (ELT C 307 E, 18.12.2007, lk 22) ja Euroopa Parlamendi 31. jaanuari 2008. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ EÜT C 48, 16.2.1994, lk 3.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/67/EÜ (ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) ⁽⁵⁾ kehtestati ühenduse tasandil postisektorit reguleeriv raamistik, mis hõlmab meetmeid universaalteenuse osutamise tagamiseks ja nende postiteenuste piirmäärade sätestamist, mida liikmesriigid võivad universaalteenuse säilitamiseks reserveerida oma universaalteenuse osutajale või osutajatele, et hakata neid järk-järgult ja üha laialdasemalt vähendama, ning ajakava turu konkurent-
sile avamise jätkamist käsitleva otsuse tegemiseks, et luua postiteenuste siseturg.

(3) Asutamislepingu artiklis 16 rõhutatakse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kohta Euroopa Liidu ühistes väärtustes nagu ka nende osa ühiskondliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel. Selles sätestatakse, et tuleks hoolitseda, et sellised teenused toimiksid põhimõtete ja tingimuste alusel, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid.

(4) Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste positiivset rolli rõhutati 2005. aasta oktoobri Eurobaromeetri eriuuringus 219, millest nähtus, et kogu ELis peavad kasutajad postiteenuseid kõige hinnatumateks üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks, kui 77 % vastanutest andis sellise hinnangu.

(5) Postiteenused täidavad olulise side- ja teabevahetuse vahendina elutähtsat rolli, aidates kaasa ühiskondliku, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele liidus. Postivõrkudel on oluline territoriaalne ja sotsiaalne mõõde, mis teeb võimalikuks üldise juurdepääsu olulise tähtsusega kohalikele teenustele.

⁽⁵⁾ EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (6) Postiteenuste valdkonna meetmed tuleks kavandada nii, et saavutatakse asutamislepingu artikli 2 kohased ühenduse eesmärgid, nimelt edendada ühenduse kõigis osades majandustegevuse harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, tööhõive ja sotsiaalkaitse kõrget taset, püsivat ja inflatsioonivaba kasvu, konkurentsivõime ja majandusliku suutlikkuse vastastikuse lähenemise kõrget astet, elatustaseme ja elukvaliteedi parandamist ning liikmesriikide majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ja solidaarsust.
- (7) Euroopa postiturgudel on viimastel aastatel toimunud tõsised muutused, mida on tagant tõuganud tehnoloogia areng ja regulatsiooni vähendamise tagajärjel suurenenud konkurents. Üleilmastumise tõttu on oluline võtta ennetav ja arengut soodustav hoiak, et mitte jätta liidu kodanikke selliste muutustega kaasnevatest hüvedest ilma.
- (8) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 22. ja 23. märtsi 2005. aasta kohtumisel Lissaboni strateegia vahekokkuvõtteid käsitlevates järeldustes taas, et siseturu rajamise lõpuleviimine on tähtis vahend majanduskasvule kaasaaitamiseks ning suurema arvu ja paremate töökohtade loomiseks ning et oluline osa konkurentsivõimelise ja dünaamilise majanduse loomisel kuulub üldist majandushuvi pakkuvatele töhusatele teenustele. Need järeldused kehtivad endiselt ka postiteenuste suhtes, mis on side ja kaubanduse ning sotsiaalse ja territoriaalse ühtsuse tagamise oluline vahend.
- (9) Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2006. aasta resolutsioonis postidirektiivi kohaldamise kohta ⁽¹⁾ tõsteti esile töhusate postiteenuste sotsiaalset ja majanduslikku tähtsust ning nende tähtsat osa Lissaboni strateegias, ning osutati, et senised reformimeetmed on kaasa toonud olulisi positiivseid arenguid postisektoris, kusjuures on paranenud teenuste kvaliteet ja tõhusus ning need arvestavad paremini kasutaja vajadusi. Pidades silmas kohati märgatavalt erinevaid arenguid liikmesriikides seoses universaalteenuse osutamise kohustusega, kutsus Euroopa Parlament oma resolutsioonis komisjoni üles keskenduma oma tuleviku-uuringu koostamisel eelkõige pakutava universaalteenuse kvaliteedile ja selle edaspidisele rahastamisele ning tegema selle uuringu raames ettepaneku universaalteenuse määratluse, ulatuse ja vajaliku rahastamise kohta.
- (10) Direktiivi 97/67/EÜ kohaselt viidi läbi tuleviku-uuring, milles hinnati, kuidas mõjub universaalteenuse osutamisele igas liikmesriigis ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimine aastal 2009. Komisjon vaatas samuti põhjalikult läbi ühenduse postisektori, seejuures telliti uuringud kõnealuse sektori majandus-, sotsiaalsete ja tehnoloogiliste arengute kohta ning viidi läbi põhjalikud konsultatsioonid huvitatud pooltega.
- (11) Tuleviku-uuringus märgitakse, et eesmärgi tagada direktiivi 97/67/EÜ kohaselt liikmesriikide määratletud kvaliteedistandardile vastava universaalteenuse jätkusuutlik osutamine võib ühenduse kõikides osades 2009. aastaks saavutada ilma reserveeritud valdkonna vajaduseta.
- (12) Postituru järkjärguline üha laialdasem avamine konkurentsile on andnud universaalteenuse osutajatele piisavalt aega võtta vajalikke moderniseerimise ja restruktureerimise meetmeid, et tagada universaalteenuse osutamise pikaajaline elujõulisus uutes turutingimustes, ning on võimaldanud liikmesriikidel kohandada oma reguleerimissüsteemid avatuma keskkonnaga. Liikmesriigid võivad lisaks kasutada ülevõtmisperioodi ning tõhusa konkurentsi tekkimiseks vajalikku pikka aega selleks, et vajaduse korral jätkata universaalteenuse osutajate moderniseerimist ja restruktureerimist.
- (13) Tuleviku-uuring näitab, et reserveeritud valdkond ei tohiks enam olla eelistatud lahendus universaalteenuse osutamise rahastamiseks. See hinnang arvestab ühenduse ja liikmesriikide huvi, et siseturu rajamine oleks viidud lõpule ning et turg oleks võimeline tagama majandus- ja tööhõivekasvu ning töhusate üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kättesaadavust kõikidele kasutajatele. Seetõttu on kohane kinnitada postiteenuste siseturu täieliku rakendamise tähtpäev.
- (14) Postisektori muutusi põhjustab rida tegureid, nagu nõudlus ja kasutajate muutuvad vajadused, organisatsioonilised muutused, automatiseerimine ja uue tehnoloogia kasutuselevõtt, postiteenuste asendumine elektrooniliste sidevahenditega ja turu avamine. Postiteenuse osutajad võivad oma tegevust mitmekesistada elektrooniliste äriteenuste või muude infoühiskonna teenuste pakkumise kaudu, et olla konkurentsivõimeline, vastata tarbijate uutele nõudmistele ning kindlustada uusi rahastamisallikaid.

⁽¹⁾ ELT C 288 E, 25.11.2006, lk 77.

- (15) Postiteenuste osutajad, sealhulgas määratud universaalteenuse osutajad, on traditsioonilistest postiteenustest erinevate uute konkurentsi-alaste väljakutsete (nagu digiteerimine ja elektrooniline side) tõttu sunnitud parandama oma tõhusust ning juba see iseenesest aitab kaasa konkurentsivõime olulisele suurenemisele.
- (16) Täielik turu avamine aitab laiendada postiteenuste turu üldsuurust. Lisaks sellele aitab see säilitada püsivat ja kvaliteetset tööhõivet universaalteenuste osutajate juures ning luua uusi töökohti teiste ettevõtjate ja uute turuletulijate juures ning seotud majandussektorites. Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide pädevust reguleerida tööhõivetingimusi postiteenuste sektoris, kuid see ei tohiks siiski tekitada kõlbatut konkurentsi. Postiteenuste turu avamise ettevalmistamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta sotsiaalseid kaalutlusi.
- (17) Transporti üksinda postiteenusena käsitada ei tohiks. Otseposti, mis koosneb ainult reklaam-, turustus- või müügiedendusematerjalist ning sisaldab ühesugust sõnumit, v.a aadressaadi nimi, aadress ja tunnusnumber, võib pidada kirjasaadetiseks.
- (18) Suurenenud konkurentsivõime peaks lisaks sellele võimaldama postisektoril integreeruda alternatiivsete sidevahenditega ning parandada üha nõudlikumatele kasutajatele pakutavate teenuste kvaliteeti.
- (19) Maapiirkonna postivõrkudel on muu hulgas mägistes ja saarelistes piirkondades oluline osa ettevõtjate integreerimisel riigi ja maailma majandusse ning ühiskondliku ühtekuuluvuse ja tööhõive säilitamisel. Lisaks sellele võivad äärealade postiasutused pakkuda olulist infrastruktuurivõrku uutele elektroonilisele side teenustele juurdepääsuks.
- (20) Arengud sideteenuste naaberturgudel on avaldanud ühenduse eri piirkondades ja eri rahvastikugruppidele ning postiteenuste kasutamisele erinevat mõju. Tuleks säilitada territoriaalne ja ühiskondlik ühtekuuluvus ja võttes arvesse, et liikmesriigid võivad teatud konkreetseid teenuseid kohandada kohalikule nõudlusele, kasutades direktiivi 97/67/EÜ võimaldatud paindlikkust, on kohane täiel määral säilitada universaalteenus ning sellega seotud kvaliteedinõuded, mis on sätestatud direktiivis 97/67/EÜ. Kooskõlas praeguse tavaga on kohane täpsustada, et liikmesriigid peaksid posti koguma ja kätte toimetama üksnes sellistel nädala tööpäevadel, mis ei ole siseriiklikes õigusaktides määratletud riikliku pühana. Liikmesriigid peaksid jälgima turul toimuvaid arenguid ja teostama nende üle järelevalvet, et turu avamine oleks ka edaspidi soodne kõigile kasutajatele, eriti tarbijatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Nad peaksid võtma direktiivis 97/67/EÜ ette nähtud regulatiivmeetmed, et tagada juurdepääs postiteenustele, mis rahuldaks kasutajate vajadusi ka tulevikus, sealhulgas tuleks võimaluse korral tagada, et mingi miinimumhulga teenuseid saaks tellida ühest juurdepääsupunktist, ning eelkõige, et maapiirkondades ja äärealadel oleks piisavalt postiteenuste juurdepääsu punkte.
- (21) Universaalteenus tagab põhimõtteliselt ühe kogumise ja ühe kättetoimetamise iga füüsilise ja juriidilise isiku koju või ruumidesse igal tööpäeval, isegi äärealadel ja hajasustusega piirkondades.
- (22) Kvaliteetsete postiteenuste pakkumine aitab märkimisväärselt kaasa ühiskondliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele. Eriti e-kaubandus pakub äärealadele ja hajasustusega piirkondadele uusi võimalusi majanduselus osalemiseks, mille puhul heade postiteenuste osutamine on oluline eeltingimus.
- (23) Direktiiviga 97/67/EÜ kehtestati, et universaalteenuse osutamise korraldamisel eelistatakse universaalteenuse osutajate määramist. Liikmesriigid võivad nõuda, et universaalteenust osutataks kogu riigi territooriumil. Suurenev konkurents ja valik tähendavad, et liikmesriikidele tuleks anda veelgi enam paindlikkust universaalteenuse kättesaadavuse tagamise kõige tõhusama ja sobivama mehhanismi väljaselgitamisel, järgides samas objektiivsuse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning hoolitsedes, et võimalikult vähe moonutataks turgu ja tagataks postiteenuste vaba osutamine siseturul. Liikmesriigid võivad kasutada ühte järgmistest meetmetest või nende kombinatsioonidest: universaalteenuse osutamise jätmise turujõudude reguleerida, ühe või mitme ettevõtja määramine universaalteenuse eri elementide osutamiseks või riigi territooriumi eri osade katmiseks ning teenuste osutamise riigihanked.

Juhul kui liikmesriik otsustab määrata ühe või mitu ettevõtjat postiteenuste osutajaks või universaalteenuse eri elementide osutajaks, tuleb tagada, et universaalteenuse kvaliteedi nõudeid kohaldatakse universaalteenuse osutajate suhtes läbipaistvalt ja proportsionaalselt. Kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe ettevõtja, peaks ta tagama, et universaalteenuse osutamise kohustuste osas ei ole kattumist.

(24) On oluline, et kasutajad oleksid täielikult informeeritud osutatavatest universaalteenustest ning et postiteenuste osutajad oleksid informeeritud oma õigustest ja kohustustest universaalteenuse osutajana. Liikmesriigid peaksid tagama, et kasutajad oleksid täielikult informeeritud osutatavate konkreetsete teenuste võimalustest ning nende kättesaadavusest. Liikmesriigid peaksid tagama kogu sellise teabe kättesaadavaks tegemise. Kooskõlas liikmesriikidele antud suurema paindlikkusega tagada universaalteenuse osutamine muul viisil kui universaalteenuse osutaja või osutajate määramisega on siiski asjakohane, et liikmesriigid saaksid paindlikult otsustada, kuidas see teave kättesaadavaks teha.

(25) Läbiviidud uuringute põhjal ja pidades silmas võimaluste andmist postiteenuste siseturu vabaks arenguks, on kohane lõpetada reserveeritud valdkonna ja erioiguste kasutamine universaalteenuse rahastamise tagamiseks.

(26) Universaalteenuse jääknetokulude katmine välisrahastamise abil võib mõnes liikmesriigis siiski osutada vajalikuks. Seepärast on kohane selgesõnaliselt kirjeldada alternatiivseid võimalusi universaalteenuse rahastamise tagamiseks sellisel määral, mis on vajalik ning piisavalt õigustatud, jättes kasutatavate rahastamismehhanismide valiku liikmesriikidele. Nendeks alternatiivideks on riigihanke-menetlused, sealhulgas riigihangete-alastes direktiivides sätestatud võistlevad läbirääkimised või läbirääkimistega menetlus, kas lepinguteate avaldamisega või mitte, ning – kui universaalteenuste osutamise kohustus tähendab nende teenuste osutajale netokulusid ning on määratud universaalteenuse osutajale ebaõiglaseks koormaks –

riiklik hüvitus ja kulude jagamine teenuse osutajate ja/või kasutajate vahel läbipaistval viisil sissemaksetena hüvitusfondi. Liikmesriigid võivad kasutada muid ühenduse õigusega lubatud rahastamisviise, näiteks otsustada vajaduse korral, et kasum, mille universaalteenuse osutaja teenib või osutajad teenivad teenustega väljaspool universaalteenuse kohaldamisala, tuleb täielikult või osaliselt loovutada universaalteenuse netokulude katmiseks, kuivõrd see on kooskõlas asutamislepinguga. Ilma et see piiraks liikmesriikide kohustust kinni pidada riigiabi käsitlevatest asutamislepingu eeskirjadest, sealhulgas konkreetsetest teatamise nõuetest, võivad liikmesriigid teatada komisjonile universaalteenuse netokulude katmiseks kasutatavatest rahastamismehhanismidest, mida tuleks kajastada korraspärastes aruannetes, mida komisjon peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi 97/67/EÜ kohaldamise kohta esitama.

(27) Postiteenuste osutajatelt võidakse nõuda universaalteenuse rahastamise panustamist juhtudel, kui on ette nähtud hüvitusfond. Et selgitada välja, millistelt ettevõtjatelt nõuda maksete tegemist hüvitusfondi, peaksid liikmesriigid kaaluma, kas selliste ettevõtjate osutatavaid teenuseid võib kasutaja seisukohast pidada universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvateks teenusteks, kuna nad on piisaval määral vahetatavad universaalteenusega, võttes arvesse teenuste omadusi, sealhulgas lisandväärtusi ning samuti teenuste kavandatud kasutust ning hinnakujundust. Neil teenustel ei pea tingimata olema kõik universaalteenuse tunnused, nagu igapäevane kättetoimetamine või kogu riigi hõlmamine.

(28) Liikmesriik peaks proportsionaalsuse põhimõtte järgimiseks liikmesriigis universaalteenuse osutamise kulude katmiseks ettevõtjatelt nõutava osamakse kindlaks määramisel kasutama läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, nagu nende ettevõtjate osa liikmesriigis universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvate teenuste osutamises. Liikmesriigid võivad fondi tegevuse tagamiseks nõuda neilt teenuseosutajatelt, kes peavad tegema makseid hüvitusfondi, nõuetekohase raamatupidamisarvestuse lahususe sisseviimist.

- (29) Direktiivis 97/67/EÜ sätestatud läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid praegusel kujul tuleks ka edaspidi rakendada iga rahastamismehhanismi puhul ja iga otsus selles valdkonnas peaks olema tehtud läbipaistvate, objektiivsete ja kontrollitavate kriteeriumide alusel. Eelkõige tuleks universaalteenuse osutamise netokulud arvutada siseriikliku reguleeriva asutuse järelevalve all nii, et universaalteenuse osutamise kohustusega määratud universaalteenuse osutaja netokuludest lahutatakse netokulud universaalteenuse osutamise kohustuse puudumisel. Sellise arvutamise puhul tuleks arvesse võtta kõiki muid asjakohaseid tegureid, sealhulgas universaalteenust osutama määratud postiteenuste osutaja turueelseid, õigust mõistlikule kasumile ja stiimuleid kulutõhususe suurendamiseks.
- (30) Juhul kui liikmesriigid otsustavad teha oma riigi territooriumil avalikkusele kättesaadavaks täiendavaid või lisateenuseid (välja arvatud käesolevas direktiivis määratletud universaalteenuse osutamise kohustustega seotud teenused), nagu näiteks maapiirkondades pensionide ja postirahakaartide kättetoimetamine, ei tohiks nende teenuste suhtes kohaldada hüvitusmehhanisme, mis nõuavad konkreetsete ettevõtjate osamakseid. Vajaduse korral võivad liikmesriigid kooskõlas riigiabi käsitlevate asutamislepingu eeskirjadega rahastada selliseid täiendavaid ja lisateenuseid. Lubade andmist ei või siduda selliste täiendavate teenuste osutamise kohustusega, välja arvatud universaalteenuse osutaja või osutajate puhul.
- (31) Liikmesriikidele, kes ühinesid liiduga pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/39/EÜ (millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste konkurentsile avamise jätkamise kohta) ⁽¹⁾ jõustumist ja kes on võinud kogeda erilisi raskusi oma postiturgude kohandamisel, kuna nad ühinesid postiteenuste reformiga selle hilises etapis, teatavatele väikese rahvaarvuga ja piiratud geograafilise suurusega liikmesriikidele, kellel on postiteenustega seotud eriomadused, ning teatavatele raskete looduslike oludega liikmesriikidele, kellel on palju saari, on asjakohane anda võimalus lükata käesoleva direktiivi rakendamine piiratud aja võrra edasi, et jätkata teenuste reserveerimist oma universaalteenuse osutajale või osutajatele, millest tuleb komisjonile teatada. Võttes arvesse selle võimaluse erandlikku iseloomu, on samuti asjakohane kõnealusel piiratud ajavahemikul ja piiratud arvu teenuste puhul lubada sellistel liikmesriikidel, kes on oma turud täielikult avanud, keelata teises liikmesriigis tegutsevatel monopolidel oma riigi territooriumil tegutsemise.
- (32) Komisjon peaks abistama liikmesriike käesoleva direktiivi eri aspektide rakendamisel, sealhulgas netokulu arvutamisel. Lisaks peaks koostöö siseriiklike reguleerivate asutuste vahel selle valdkonna võrdlusnäitajate ja juhiste väljatöötamisel aitama kaasa käesoleva direktiivi ühtlustatud kohaldamisele.
- (33) Liikmesriikidel peaks olema lubatud kasutada üldlubasid ja üksiklubasid, kui see on õigustatud ja eesmärgiga proportsionaalne. Kuid, nagu on rõhutatud kolmandas aruandes direktiivi 97/67/EÜ kohaldamise kohta, võib siseturul teenuste osutamist takistavate põhjendamatute tõkete vähendamiseks olla vaja jätkata kasutusele võetavate tingimuste ühtlustamist. Selles kontekstis võivad liikmesriigid lasta postiteenuste osutajatel näiteks valida, kas ta võtab endale teenuste osutamise kohustuse või aitab katta nende teenuste osutamisega seotud teise teenuste osutaja kulusid, kuid nad ei tohiks enam panna ettevõtjale kohustust osaleda kulude jagamise mehhanismis ja lisaks ka universaalteenuse osutamise kohustust või kvaliteedialaseid kohustusi, kuna need on ette nähtud teenima sama eesmärki. Samuti on asjakohane selgitada, et mõnesid üldlubade andmise ja litsentseerimise sätteid ei tohiks kohaldada määratud universaalteenuse osutajate suhtes.
- (34) Keskkonnas, kus universaalteenuse alasse kuuluvaid teenuseid osutab mitu postiettevõtjat, on kohane nõuda, et kõik liikmesriigid hindaksid, kas posti infrastruktuuri teatud osi või universaalteenuse osutajate teatud teenuseid ei tuleks teha kättesaadavaks muudele ettevõtjatele, kes osutavad samalaadseid teenuseid, et edendada tõhusat konkurentsi ja/või kaitsta kõiki kasutajaid postiteenuste üldise kvaliteedi tagamisega. Mitmete piirkondlike postivõrkudega universaalteenuse osutajate olemasolu korral peaks liikmesriigid samuti hindama nende koostalitlusvõimet ja vajaduse korral selle tagama, et vältida takistusi postisaadetiste kiirele transpordile. Kuna nende osade ja teenuste õiguslik seisund ja turuolukord on liikmesriigiti erinev, on kohane nõuda liikmesriikidelt ainult informeeritud otsuse vastuvõtmist õigusaktide vajaduse, ulatuse ja valiku, sealhulgas vajaduse korral kulude jagamise kohta. See säte ei tohiks piirata liikmesriikide õigust võtta meetmeid juurdepääsu tagamiseks postivõrgule läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise tingimuste alusel.

⁽¹⁾ EÜT L 176, 5.7.2002, lk 21.

- (35) Liikmesriigid peaksid tagama, et direktiivi 97/67/EÜ alusel isikuandmeid töödeldes kohaldavad postiteenuste osutajad ühenduse ja riikide isikuandmete kaitset käsitlevaid sätteid, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ sätteid.
- (36) Käesoleva direktiivi sätted ei tohiks piirata selliste siseriiklike sätete kohaldamist, millega reguleeritakse sundvõõrandamise tingimusi universaalteenuse osutamise korraldamiseks.
- (37) Võttes arvesse postiteenuste tähtsust pimedatele ja vaegnägijatele, on kohane kinnitada, et turu avamine ei tohiks takistada universaalteenuse osutajate poolt teatud teenuste jätkuvat tasuta osutamist pimedatele ja vaegnägijatele, mille liikmesriigid on kehtestanud vastavalt kohaldatavatele rahvusvahelistele kohustustele.
- (38) Täieliku konkurentsi tingimustes on nii universaalteenuse finantstasakaalu kui ka turumoonutuste piiramise seisukohast oluline, et põhimõttest, mille kohaselt hinnad kajastavad normaalseid kaubandustingimusi ja kulusid, eemaldutaks ainult avalike huvide kaitsmiseks. See eesmärk tuleks saavutada, lubades liikmesriikidel säilitada jätkuvalt ühtsed tasud üksiksaadetise tasuga postiteenustele, mida tarbijad, sealhulgas väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kõige sagedamini kasutavad. Liikmesriigid võivad säilitada ühtsed tasud ka muude postisaadetiste puhul, näiteks ajalehtede ja raamatute puhul, et kaitsta avalikke huve, nagu juurdepääs kultuurile, demokraatlikus ühiskonnas osalemise tagamine (ajakirjandusvabadus) või piirkondlik ja ühiskondlik ühtekuuluvus.
- (39) Teenuste pakkumiseks kõikidele kasutajatele, sealhulgas äriklientidele, massposti saatjatele ja eri klientidelt saadud posti koondajatele, võib universaalteenuse osutajatele võimaldada kooskõlas kulupõhisuse põhimõttega suuremat hinnapaindlikkust. Tasustamisel tuleks arvesse võtta kokkuhoitud kulusid võrreldes standardteenusega, mis hõlmab kõiki teenuseid, mida pakutakse üksikute postisaadetiste kogumise, sorteerimise, transpordi ja jaotamise osas.
- (40) Pidades silmas, et tingimusi, milles turgu valitsev universaalteenuse osutaja peab toimima täielikult konkurenttsile avatud keskkonnas, reguleeritakse riigiti erinevalt, on kohane jätta liikmesriikidele vabadus otsustada, kuidas teostada parimal viisil järelevalvet ristsubsideerimise üle.
- (41) Pidades silmas üleminekut täielikult konkurentssile avatud turule ja et vältida konkurentsi kahjustamist ristsubsideerimisega, on kohane nõuda liikmesriikidelt jätkuvalt, et nad säilitaksid kohustuse, mille kohaselt universaalteenuse osutajad peavad pidama eraldi ja läbipaistvat raamatupidamisarvestust; vajadusel võib selle korras teha muudatusi.
- See kohustus peaks andma siseriiklikele reguleerivatele asutustele, konkurenttsiasutustele ja komisjonile teavet, mis on vajalik universaalteenuseid käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks ja õiglastest turutingimustest kinnipidamise jälgimiseks, kuni konkurents muutub tõhusaks. Koostöö siseriiklike reguleerivate asutuste vahel selle valdkonna võrdlusnäitajate ja juhiste väljatöötamisel peaks aitama kaasa nende eeskirjade ühtlustatud kohaldamisele.
- Eraldi ja läbipaistev raamatupidamisarvestus peaks andma liikmesriikidele ja nende reguleerivatele asutustele piisavalt üksikasjalikke raamatupidamisandmeid, selleks et:
- võtta vastu universaalteenusega seotud otsuseid;
 - kasutada neid selle kindlakstegemisel, kas kehtestatud universaalteenuse osutamise kohustus on universaalteenuse osutajale seotud netokuludega ning kujutab endast ebaõiglast rahalist koormust;
 - tagada universaalteenuse suhtes kohaldatavate tasude vastavus käesolevas direktiivis esitatud hinnakujunduse põhimõtetega;
 - tagada vastavus käesolevas direktiivis esitatud lõppmaksete põhimõtetega ning
 - jälgida õiglastest turutingimustest kinnipidamist, kuni konkurents muutub tõhusaks.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

(42) Sarnaselt teistes teenuste valdkondades kehtivate eeskirjadega ja tarbijakaitse suurendamiseks on asjakohane kohaldada kaebuste menetlemist reguleerivaid miinimumpõhimõtteid laiemalt kui vaid universaalteenuste osutajate suhtes. Kaebuste lahendamise menetluse tõhustamiseks on kohane julgustada kohtuvälise kokkuleppe menetluste kasutamist vastavalt komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitusel 98/257/EÜ tarbijate kaebuste kohtuvälise lahendamise tegevate asutuste suhtes rakendatavate põhimõtete kohta⁽¹⁾ ja komisjoni 4. aprilli 2001. aasta soovitusel 2001/310/EÜ tarbijate kaebuste konsensusliku lahendamise seotud kohtuvälise asutuste põhimõtete kohta.⁽²⁾ Tarbijate huvisid aitaks kaitsta ka teenuste osutajate parem koostoimimisvõime, mille annab juurdepääs teatud infrastruktuuriosadele ja teenustele, ning nõue, et siseriiklikud reguleerivad asutused ja tarbijakaitseasutused teeksid koostööd.

Kasutajate huvide kaitsmiseks postisaadetiste varguse, kaotamise või kahjustamise korral peaksid liikmesriigid sisse viima süsteemi kulude tagasimaksmiseks ja/või kahju hüvitamiseks, kui olukord seda nõuab.

(43) Direktiivis 97/67/EÜ on sätestatud, et teatavad meetmed tuleb vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.⁽³⁾

(44) Otsust 1999/468/EÜ on muudetud otsusega 2006/512/EÜ, millega kehtestati kontrolliga regulatiivmenetlus üldmeetmete vastuvõtmise jaoks, mille eesmärk on muuta asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras vastu võetud põhiaktide vähem olulisi sätteid, muu hulgas mõningaid selliseid sätteid välja jättes või täiendades seda uute vähem oluliste sätetega.

(45) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus kehtestada meetmeid teenuste kvaliteedistandardite edaspidiseks kohandamiseks tehnika arengu ja turusuundumustega ning välisametuste poolt läbiviidava sõltumatu tegevuse järele-

valve teostamise standardtingimuste kohandamiseks. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta direktiivi 97/67/EÜ vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähem oluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(46) Direktiivi 97/67/EÜ kohaselt komisjoni abistav komitee peaks jälgima universaalteenuse osutamise seotud arenguid liikmesriikides.

(47) Tõenäoliselt on siseriiklike reguleerivate asutuste osa edaspidigi oluline, eriti nendes liikmesriikides, kus üleminek konkurentsile ei ole veel lõppenud. Vastavalt regulatiivsete ja tegevusfunktsioonide lahususe põhimõttele peaksid liikmesriigid kindlustama oma reguleerivate asutuste sõltumatuse, tagades sellega nende otsuste erapooletuse. See sõltumatuse nõue ei piira liikmesriikide institutsionaalset autonoomiat ega põhiseaduslikke kohustusi ega ka asutamislepingu artiklis 295 sätestatud neutraalsuse põhimõtet liikmesriikides omandi õiguslikku režiimi reguleerivate eeskirjade suhtes. Siseriiklikele reguleerivatele asutustele tuleks anda nende ülesannete täitmiseks kõik vajalikud ressursid, nagu personal, eksperditeadmised ja rahalised vahendid.

(48) Kuna sageli kaasatakse regulatiivsete funktsioonide täitmise erinevaid ametiasutusi, on asjakohane muuta ülesannete jaotamine läbipaistvaks ja nõuda, et postisektori reguleerimise, konkurentsieeskirjade täitmise jälgimise ja tarbijaküsimustega tegelemise eest vastutavad erinevad asjakohased asutused teeksid koostööd, et tagada nende ülesannete tulemuslik täitmine.

(49) Kõigil isikutel, keda siseriikliku reguleeriva asutuse otsus puudutab, peaks olema õigus kaevata nimetatud otsus edasi asjaomasest asutusest sõltumatule organile. See organ võib olla kohus. Kõnealune edasikaebamise kord ei piira pädevuste jaotust riigi kohtusüsteemis ega siseriiklikust õigusest tulenevaid juriidiliste isikute või füüsiliste isikute õigusi. Kuni nende menetluste lõpuni on vaja tagada siseriiklike reguleerivate asutuste otsuste ajutine kehtimine, et tagada õiguskindlus ja turu turvalisus.

⁽¹⁾ EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 109, 19.4.2001, lk 56.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- (50) Siseriiklikud reguleerivad asutused peaksid direktiivi 97/67/EÜ kohaste ülesannete täitmisel tegema vajaduse korral koostööd liikmesriikide teiste reguleerivate asutuste ja komisjoniga. See soodustaks postiteenuste siseturu arengut ning aitaks tagada kõikides liikmesriikides käesoleva direktiivi sätete ühtlast kohaldamist, eriti nendes valdkondades, kus ühenduse õigusakte rakendav siseriiklik õigusakt jätab siseriiklikule reguleerivale asutusele asjaomaste eeskirjade kohaldamisel olulise kaalutusõiguse. Kõnealune koostöö võiks toimuda muu hulgas käesoleva direktiivi kohaselt komisjoni abistavas komitees või Euroopa reguleerivatest asutustest moodustatud töörühmas. Liikmesriigid peaksid otsustama, millised organid on käesoleva direktiivi tähenduses siseriiklikud reguleerivad asutused.
- (51) Oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks on siseriiklikel reguleerivatel asutustel vaja koguda andmeid turul tegutsejatel. Teabenõuded peaksid olema taotletava eesmärgiga proportsionaalsed ega tohiks ettevõtjaid liigselt koormata. Sellist teavet võib olla vaja koguda ka komisjonil, et ta saaks täita talle ühenduse õigusaktidega pandud kohustusi. Teabe saaja peaks tagama konfidentsiaalsuse kehtivate eeskirjade kohaselt.
- (52) Selleks et hoida Euroopa Parlamenti ja nõukogu kursis postiteenuste siseturu arenguga, peaks komisjon esitama neile institutsioonidele korrapäraselt aruandeid direktiivi 97/67/EÜ kohaldamise kohta.
- (53) Käesolev direktiiv ei mõjuta tööõigust, see tähendab töölevõtu- ja töötingimusi, sealhulgas tervishoidu ja tööohutust ning tööandjate ja töötajate vahelisi suhteid käsitlevaid õigusnorme ja lepingusätteid, mida liikmesriigid kohaldavad vastavalt ühenduse õigusega kooskõlas olevatele siseriiklikele õigusaktidele. Samuti ei mõjuta käesolev direktiiv liikmesriikide sotsiaalkindlustust käsitlevaid õigusakte. Vajaduse korral võivad liikmesriigid kajastada töötingimusi oma autoriseerimismenetluses kooskõlas läbipaistvuse ja proportsionaalsuse põhimõttega.
- (54) Liikmesriigid peaksid tagama piisaval hulgal juurdepääsupunktide rajamise, et võtta arvesse maa- ja hajaasustusega piirkondade kasutajate vajadusi. Liikmesriigid peaksid tagama juurdepääsupunktide sobiva tiheduse neis piirkondades, et täita universaalteenuse osutamise kohustust.
- (55) Postisektori reguleeriva raamistiku säilitamiseks tuleks jätta välja direktiivi 97/67/EÜ aegumise tähtaeg. Sätteid, mida käesoleva direktiiviga ei ole muudetud, kohaldatakse jätkuvalt. Teenused, mida liikmesriigid võivad rakendamisperioodil jätkuvalt reserveerida, on ära toodud direktiivis 97/67/EÜ.
- (56) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimist, universaalteenuse ühise taseme tagamist kõikidele kasutajatele ja postiteenuste reguleerimise ühtlustatud põhimõtete kehtestamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning nende ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (57) Direktiivi 97/67/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (58) Käesolev direktiiv on kooskõlas teiste teenuseid käsitlevate ühenduse õigusaktidega. Kui mõni käesoleva direktiivi säte läheb vastuollu mõne muu ühenduse õigusakti sättega, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiviga 2006/123/EÜ siseturu teenuste kohta,⁽¹⁾ on käesoleva direktiivi säte ülimuslik ja seda kohaldatakse postisektori suhtes täiel määral.
- (59) Käesolev direktiiv ei piira konkurentsi ja teenuste osutamise vabadust käsitlevate asutamislepingu eeskirjade kohaldamist. Kui universaalteenuse rahastamise mehhanismid sisaldavad abi andmist liikmesriigi poolt või riigiabi ressurssidest mis tahes kujul asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, ei piira käesolev direktiiv liikmesriikide kohustust järgida riigiabi käsitlevaid asutamislepingu eeskirju.

(¹) ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

(60) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende enda tarbeks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 97/67/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse ühiseeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- postiteenuste osutamise tingimused;
- universaalse postiteenuse osutamine ühenduses;
- universaalteenuste rahastamine tingimustel, mis tagavad nende teenuste järjepideva osutamise;
- universaalteenuse osutamise hinnakujunduse põhimõtted ja selle raamatupidamisarvestuse läbipaistvus;
- universaalteenuse osutamiseks kvaliteedistandardite kehtestamine ja süsteemi loomine, et tagada kõnealuste standardite järgimine;
- tehniliste standardite ühtlustamine;
- sõltumatute siseriiklike reguleerivate asutuste loomine.”.

2. Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. „postiteenused” – teenused, mis hõlmavad postisaadetiste kogumist, sorteerimist, transporti ja jaotamist;”;

b) lisatakse järgmine punkt:

„1a. „postiteenuse osutaja” – ettevõtja, kes osutab ühte või mitut postiteenust;”;

c) punktis 2 asendatakse sõnad „avalik postivõrk” sõnaga „postivõrk”;

d) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. „juurdepääsupunktid” – füüsilised rajatised, sealhulgas avalikult kasutatavatel teedel või postiteenuse osutaja või osutajate ruumides asuvad avalikud postkastid, kuhu saatjad võivad jätta postivõrgu kaudu kätte toimetatavad postisaadetised;”;

e) punkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. „kogumine” – postisaadetiste kogumine postiteenuse osutaja poolt;”;

f) punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. „postisaadeti” - valmissaadeti, mille postiteenuste osutaja toimetab adressaadile. Lisaks kirjasaadetistele võivad selle alla kuuluda näiteks raamatud, kataloogid, ajalehed, perioodikaväljaanded ja postipakid, mis sisaldavad kaubandusliku väärtusega või ilma kaubandusliku väärtuseta kaupu;”;

g) punkt 8 jäetakse välja;

h) punkt 12 jäetakse välja;

i) punkt 13 asendatakse järgmisega:

„13. „universaalteenuse osutaja” – liikmesriigis universaalset postiteenust või selle osi osutav avalik-õiguslik või eraõiguslik postiteenuse osutaja, kelle andmed on esitatud komisjonile kooskõlas artikliga 4;”;

⁽¹⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

j) punkt 14 asendatakse järgmisega:

„14. „load” – igasugune luba, milles on märgitud posti-sektoris ette nähtud õigused ja kohustused ning millega võimaldatakse ettevõtjatel osutada postiteenuseid ja vajaduse korral rajada võrke kõnealuste teenuste osutamiseks ja/või juhtida nende tööd ning mis antakse välja järgmiselt määratletud üldloana või üksikloana:

— „üldluba” – luba, mida reguleeritakse „tüüploa” või üldkohaldatavate õigusaktidega ja mille puhul pole oluline, kas selliseks reguleerimiseks on vajalik registreerimise või teavitamise kord, ning mille puhul asjaomane postiteenuse osutaja ei pea saama siseriikliku reguleeriva asutuse selgesõnalist otsust enne kõnesolevast loast tulenevate õiguste kasutamist;

— „üksikluba” – luba, mille annab siseriiklik reguleeriv asutus ja millega antakse postiteenuse osutajale erioigused või millega kohaldatakse sellise ettevõtja tegevuse suhtes lisaks üldloale vajaduse korral erikohustusi, kui postiteenuse osutajal ei ole õigust kasutada asjaomaseid õigusi seni, kuni ta on saanud siseriikliku reguleeriva asutuse otsuse;”;

k) punkt 17 asendatakse järgmisega:

„17. „kasutaja” – postiteenuse osutamisest saatja või adressaadina kasu saav füüsiline või juriidiline isik;”;

l) punkt 19 asendatakse järgmisega:

„19. „olulised nõuded” – mittemajanduslikud üldpõhjused, mille tõttu liikmesriik võib olla sunnitud kehtestama postiteenuste osutamise tingimused. Kõnealusteks põhjusteks on postisaladus, võrgu turvalisus ohtlike kaupade veol, õigus- ja haldusnormide ja/või tööturu osapoolte vahelise kollektiivlepinguga ühenduse ja siseriikliku õigusega kooskõlas kehtestatud töötingimuste ja sotsiaalkindlustusskeemide järgimine ning vajaduse korral

andmekaitse, keskkonnakaitse ja regionaalplaneerimine. Andmekaitse võib hõlmata isikuandmete kaitset, edastatud või salvestatud teabe konfidentsiaalsust ja eraelu puutumatus kaitset;”;

m) lisatakse järgmine lõige:

„20. „üksiksaadetise tasuga postiteenused” – postiteenused, mille üksikpostisaadetise tasu on kindlaks määratud universaalteenuse osutaja või osutajate tüüptingimustes.”.

3. Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et universaalteenus oleks tagatud vähemalt viiel tööpäeval nädalas, välja arvatud erandlikel asjaoludel või geograafilistel eritingimustel, vähemalt järgmises ulatuses:

— üks kogumine;

— üks kättetoimetamine kõigile füüsilistele isikutele kodudesse või juriidilistele isikutele nende tööruumidesse või siseriikliku reguleeriva asutuse kindlaks määratud erandtingimustel üks kättetoimetamine asjakohasesse kohta;”;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Siseriiklikud reguleerivad asutused võivad suurendada universaalteenusega hõlmatud postipakkide kaalu-piirangut kuni 20 kilogrammini ja kehtestada kõnealuste pakkide uksest ukseni kättetoimetamise erikorra.

Olenemata ühes liikmesriigis universaalteenusega hõlmatud postipakkidele kehtestatud kaalu-piirangust tagavad liikmesriigid oma territooriumil teisest liikmesriigist saabunud kuni 20-kilogrammiste postipakkide kättetoimetamise;”;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„julgeolekut, sealhulgas kriminaaluurimist, ja avalikku korda.”.

„6. Kõnealuste postisaadetiste miinimum- ja maksimummõõtmed on sätestatud Ülemaailmse Postiliidu vastuvõetud asjakohastes sätetes.”.

6. Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

4. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et universaalteenuse osutaja annab või osutajad annavad kasutajatele ja postiteenuste osutajatele korrapäraselt piisavalt üksikasjalikku ja ajakohast teavet pakutava universaalteenuse eripära, eelkõige kõnealustele teenustele juurdepääsu üldtingimuste, tasude ja kvaliteedistandardite taseme kohta. Nimetatud teave avaldatakse sobival viisil.

„Artikkel 4

1. Iga liikmesriik tagab universaalteenuse osutamise ning teatab komisjonile nimetatud kohustuse täitmiseks võetud meetmetest. Artiklis 21 osutatud komiteed teavitatakse meetmetest, mida liikmesriigid võtavad universaalteenuse osutamise tagamiseks.

Liikmesriigid teatavad komisjonile esimese lõigu kohaselt avaldatava teabe kättesaadavaks tegemise viisi.”.

2. Liikmesriigid võivad määrata universaalteenuse osutajaks ühe või mitu ettevõtjat, katmaks kogu riigi territooriumi. Liikmesriigid võivad määrata eri ettevõtjaid universaalteenuse eri elementide osutamiseks ja/või riigi territooriumi eri osade katmiseks. Kui nad seda teevad, siis määravad kooskõlas ühenduse õigusega nende kohustused ja neile antud õigused ning avaldavad need kohustused ja õigused. Eelkõige võtavad liikmesriigid meetmeid, et universaalteenuse osutaja määramise tingimused põhineksid läbiipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetel, tagades seeläbi universaalteenuse osutamise järjepidevuse, võttes arvesse selle ühiskondliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse seisukohast.

7. 3. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„**Universaalteenuste rahastamine**”.

8. Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

1. Liikmesriigid ei anna ega säilita ainu- või eriõigusi postiteenuste osutamise alustamiseks ega postiteenuste osutamiseks. Liikmesriigid võivad rahastada universaalteenuste osutamist, kasutades ühte või mitut lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud vahenditest või muid asutamislepinguga kooskõlas olevaid vahendeid.

Liikmesriigid teatavad komisjonile, kelle nad on määranud universaalteenuse osutajaks või osutajateks. Universaalteenuse osutaja määramine vaadatakse korrapäraselt läbi ja seda analüüsitakse käesolevas artiklis sätestatud tingimuste ja põhimõtete taustal. Liikmesriigid tagavad siiski, et kõnealuse määramise kestvus on investeringutasuvuse seisukohast piisav.”.

5. Artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

2. Liikmesriigid võivad tagada universaalteenuste osutamise, hankides sellised teenused riigihankemenetluste suhtes kohaldatavate eeskirjade ja normide kohaselt, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/17/EÜ (millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused) (*) sätestatud võistlevate läbirääkimiste või läbirääkimisega menetluse kohaselt, kas lepingute avaldamisega või mitte.

„2. Lõike 1 sätteid ei välista meetmeid, mida liikmesriigid võtavad kooskõlas asutamislepingus, eelkõige selle artiklites 30 ja 46 tunnustatud nõuetega, mis on seotud avalike huvidega ning käsitlevad muu hulgas kõlblust, avalikku

3. Kui liikmesriik teeb kindlaks, et universaalteenuse osutamise kohustused, nagu need on sätestatud käesolevas direktiivis, on seotud netokuludega, mis on arvatud I lisa arvesse võttes, ning kujutavad endast universaalteenuse osutajale või osutajatele ebaõiglast rahalist koormust, võib ta võtta kasutusele:

a) mehhanismi, millega maksta asjaomasele ettevõtjale või asjaomastele ettevõtjatele hüvitist riigi vahenditest, või

b) mehhanismi universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu teenuste osutajate ja/või kasutajate vahel jagamiseks.

4. Kui netokulu jagatakse lõike 3 punkti b kohaselt, võib liikmesriik luua hüvitusfondi, mida võib rahastada teenuse osutajate ja/või kasutajate poolt tehtud maksetest ning mida sellel eesmärgil haldab abisaajast või -saajatest sõltumatu organ. Liikmesriigid võivad teenuse osutajatele artikli 9 lõike 2 kohaselt loa andmise tingimuseks seada kohustuse teha kõnealusesse fondi rahaline osamakse või täita universaalteenuse osutamise kohustusi. Sellisel viisil võib rahastada artiklis 3 sätestatud universaalteenuse osutaja või osutajate universaalteenuse osutamise kohustusi.

5. Liikmesriigid tagavad, et hüvitusfondi asutamisel ning lõigetes 3 ja 4 osutatud rahaliste osamaksete suuruse kindlaksmääramisel järgitakse läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtet. Kooskõlas lõigetega 3 ja 4 tehtud otsused põhinevad objektiivsetel ja kontrollitavatel kriteeriumidel ning need avalikustatakse.

(*) ELT L 134, 30.4.2004, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 2006/97/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 107)."

9. 4. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„Postiteenuste osutamise ja võrgule juurdepääsu tingimused”.

10. Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

1. Teenuste suhtes, mis jäävad universaalteenuse kohaldamisalast välja, võivad liikmesriigid kasutusele võtta

üldload määral, mis on vajalik, et tagada oluliste nõuete täitmine.

2. Teenuste suhtes, mis jäävad universaalteenuse kohaldamisalast välja, võivad liikmesriigid kehtestada loa andmise korra, sealhulgas üksiklubade andmise määral, mis on vajalik, et tagada oluliste nõuete täitmine ja universaalteenuse osutamine.

Lubade andmise korral võidakse:

— seada tingimuseks universaalteenuse osutamise kohustus;

— vajaduse korral ja kui see on õigustatud, kehtestada asjaomaste teenuste kvaliteedi, kättesaadavuse ja osutamisega seotud nõuded;

— vajaduse korral seada tingimuseks artiklis 7 osutatud kulude jagamise mehhanismidesse rahalise osamakse tegemise kohustus, kui universaalteenuse osutamine on seotud netokuludega ning on artikli 4 kohaselt määratud universaalteenuse osutajale või osutajatele ebaõiglaseks koormaks;

— vajaduse korral seada tingimuseks kohustus teha rahalisi osamakseid artiklis 22 osutatud siseriikliku reguleeriva asutuse tegevuskuludesse;

— vajaduse korral seada tingimuseks kohustus järgida siseriiklikes õigusaktides sätestatud töötingimusi.

Esimeses taandes ja artiklis 3 osutatud kohustusi ja nõudeid võib kehtestada üksnes määratud universaalteenuse osutajate suhtes.

Välja arvatud ettevõtjate puhul, kes on artikli 4 kohaselt määratud universaalteenuse osutajateks, ei tohi antud load:

— olla arvuliselt piiratud;

- kehtida universaalteenuse samade elementide ega riigi territooriumi samade osade suhtes, kehtestada samal ajal universaalteenuse osutamise kohustust ja jagamis-mehhanismi osamaksete tegemise kohustust;
- dubleerida tingimusi, mis kehtivad ettevõtjatele muude siseriiklike õigusaktide kohaselt, mis ei käsitle konkreetset valdkonda;
- kehtestada tehnilisi ega tegutsemistingimusi peale nende, mis on vajalikud käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud kord, kohustused ja nõuded on läbipaistvad, kättesaadavad, mittediskrimineerivad, proportsionaalsed, täpsed ja üheselt mõistetavad, tehakse eelnevalt avalikuks ning põhinevad objektiivsetel kriteeriumidel. Liikmesriigid tagavad, et loa taotlejale põhjendatakse täielikku või osalist keeldumist loa väljaandmisest või loa täielikku või osalist tühistamist, ning nad kehtestavad kaebemenetluse.”.

11. Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad komisjoni ettepanekul ning asutamislepingu artikli 47 lõike 2 ning artiklite 55 ja 95 alusel vastu vajalikud meetmed, et ühtlustada artiklis 9 osutatud korda, millega reguleeritakse postiteenuste osutamist üldsusele ärilisel eesmärgil.”.

12. Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad komisjoni ettepanekul ja asutamislepingu artikli 47 lõike 2 ning artiklite 55 ja 95 alusel vastu vajalikud ühtlustamismeetmed tagamaks, et kasutajatel ja postiteenuse osutajal või osutajatel on läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääs postivõrgule.”.

13. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11a

Kui on vaja kaitsta kasutajate huve ja/või edendada tõhusat konkurentsi ning arvestades oma riigi tingimusi ja siseriiklikke õigusakte, tagavad liikmesriigid läbipaistvad, mittediskrimineerivad juurdepääsutingimused postiinfrastruktuuri osadele või postiteenustele, mis kuuluvad universaalteenuse kohaldamisalasse, nagu näiteks postindekse süsteem, aadresside andmebaas, nimekastid, kättetoimetamiskastid, teave aadressi muutmise kohta, saatetiste ümbersuunamise teenus ja saatjale tagastamise teenus. See säte ei piira liikmesriikide õigust võtta meetmeid juurdepääsu tagamiseks postivõrgule läbipaistvate, proportsionaalsete ja mittediskrimineerivate tingimuste alusel.”.

14. Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et kõigi universaalteenuse alla kuuluvate teenuste tasude puhul peetakse kinni järgmistest põhimõtetest:

- tasud on taskukohased kõikidele kasutajatele geograafilisest asukohast olenemata ning siseriiklike eritingimusi arvestades on kasutajatel juurdepääs osutatavatele teenustele. Liikmesriigid võivad säilitada või võtta kasutusele pimedatele või vaegnägijatele ette nähtud tasuta postiteenused;
- tasud on kulupõhised ning motiveerivad tõhusa universaalteenuse osutamist. Liikmesriigid võivad avaliku huviga seotud põhjustel otsustada, et kogu riigi territooriumil ja/või piiriülese saatmise puhul kohaldatakse ühtset tasu üksiksaadetise tasuga postiteenuste ja muude postisaadetiste puhul;
- ühtse tasu kohaldamine ei välista universaalteenuse osutaja või osutajate õigust sõlmida kasutajatega tasusid käsitlevaid üksiklepinguid;

- tasud on läbipaistvad ja mittediskrimineerivad;

— kui universaalteenuse osutajad kohaldavad eritasusid näiteks ettevõtjate, massposti saatjate või eri kasutajatelt saadud posti koondajate suhtes, peavad nad järgima läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid nii tasude kui nendega seotud tingimuste osas. Tasusid koos nendega seotud tingimustega kohaldatakse võrdselt nii erinevate kolmandate isikute kui kolmandate isikute ja samaväärseid teenuseid pakkuvate universaalteenuse osutajate vahel. Kõik sellised tasud on kättesaadavad samuti kasutajatele, eelkõige üksikkasutajatele ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kes postitavad sarnaste tingimuste kohaselt.”.

15. Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et universaalteenuse osutajate raamatupidamisarvestus toimub käesoleva artikli sätete kohaselt.

2. Universaalteenuse osutaja peab või osutajad peavad sisemistes raamatupidamissüsteemides eraldi arvestust, et teha selget vahet kõikide universaalteenuse alla kuuluvate ja mittekuuluvate teenuste ja toodete vahel. Sellist eraldi arvestust kasutavad liikmesriigid universaalteenuse netokulude arvutamisel. Kõnealune asutusesisene raamatupidamissüsteem põhineb järjepidevalt kohaldatavatel ja objektiivselt põhjendatud kuluarvestuspõhimõtetel.

3. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, jaotatakse kulud lõikes 2 osutatud raamatupidamissüsteemides järgmiselt:

a) kulud, mida saab otse seostada konkreetse teenuse või tootega, omistatakse sellele teenusele või tootele;

b) üldkulud, s.o kulud, mida ei saa otse omistada konkreetsele teenusele või tootele, jaotatakse järgmiselt:

i) võimaluse korral jaotatakse üldkulud nende päritolu otsese analüüsi põhjal;

ii) kui otsene analüüs ei ole võimalik, jaotatakse üldkulude kategooriad, kasutades nende kaudset seost mõne teise kulukategooriaga või kulukategooriate rühmaga, mida saab otse omistada või jaotada; kaudne seos põhineb võrreldavatel kulustruktuuridel;

iii) kui ei suudeta leida otsest ega kaudset kulude jaotamise viisi, jaotatakse kulukategooria üldise jaotusteguri alusel, mille arvutamisel kasutatakse ühelt poolt kõigi otseselt või kaudselt omistatud või jaotatud kulude ja iga üksiku universaalteenuse suhet ning teiselt poolt kõigi otseselt või kaudselt omistatud või jaotatud kulude ja muude teenuste suhet;

iv) üldkulud, mis on vajalikud nii universaalteenuste kui muude teenuste osutamiseks, jaotatakse vastavalt; samasuguseid kulutegureid tuleb kohaldada nii universaalteenuste kui muude teenuste suhtes.”;

b) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Kui teatav liikmesriik ei ole kasutanud artikli 7 kohaselt lubatud universaalteenuse osutamise rahastamise mehhanismi ning kui siseriiklik reguleeriv asutus veendub, et mitte ükski kõnealuse liikmesriigi universaalteenuse osutaja ei saa varjatult või muul viisil riigiabi ning et turul on täielik konkurentsiolekord, võib siseriiklik reguleeriv asutus teha otsuse mitte kohaldada käesoleva artikli nõudeid.”;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„9. Käesolevat artiklit võib siiski kohaldada enne täieliku turu avamise lõpptähtpäeva määratud universaalteenuse osutaja suhtes, kui ei ole määratud ühtegi teist universaalteenuse osutajat või teisi universaalteenuse osutajaid. Siseriiklik reguleeriv asutus teavitab komisjoni eelnevalt mis tahes sellisest otsusest.

10. Liikmesriigid võivad nõuda neilt postiteenuse osutajatelt, kellel on kohustus teha makseid hüvitusfondi, fondi toimimise tagamiseks nõuetekohase raamatupidamisarvestuse lahususe kehtestamist.”.

16. Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) kolmanda lõigu teine taane asendatakse järgmisega:

„— Euroopa Parlament ja nõukogu ühendusesiseste rahvusvaheliste postiteenuste korral (vt II lisa). Edaspidi kohandatakse kõnealuseid standardeid tehnika arengu ja turusuundumustega vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”;

b) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Välisasutused, kellel puudub side universaalteenuse osutajatega, kontrollivad vähemalt kord aastas sõltumatult teenuste osutamist standardtingimustes, mis määratakse kindlaks vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele, ja avaldavad vähemalt kord aastas aruanded kontrolli tulemuste kohta.”.

17. Artikli 18 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Kooskõlas artikliga 16 on ühendusesiseste rahvusvaheliste postiteenuste kvaliteedistandardid sätestatud II lisa.

2. Kui infrastruktuuriga seotud või geograafilised eritingimused nõuavad, võivad siseriiklikud reguleerivad asutused teha erandeid II lisa sätestatud kvaliteedistandarditest. Kui siseriiklikud reguleerivad asutused teevad sellised erandid, teatavad nad sellest viivitamata komisjonile. Komisjon esitab artiklis 21 osutatud komiteele teavitamiseks aastaaruande eelmise 12 kuu jooksul saadud teatiste kohta.”.

18. Artikkel 19 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 19

1. Liikmesriik tagab, et kõik postiteenuste osutajad teevad kättesaadavaks kasutajate kaebuste, eelkõige postisaa-

detiste kaotsimineku, varguse ja rikkumisega või teenuse kvaliteedistandarditele mittevastavusega seotud kaebuste lahendamise läbipaistva, lihtsa ja odava menetluse (sealhulgas menetluse selle väljaselgitamiseks, kes vastutab juhtudel, millesse on kaasatud rohkem kui üks ettevõtja), ilma et see piiraks hüvitamisskeeme käsitlevate rahvusvaheliste ja siseriiklike sätete kohaldamist.

Liikmesriik võtab meetmed, et esimeses lõigus osutatud menetlused võimaldaksid õiglast ja kiiret vaidluste lahendamist ning et oleks ette nähtud süsteem kulude ja/või kahju hüvitamiseks, kui olukord seda nõuab.

Liikmesriigid ergutavad sõltumatu kohtuvälise korra arendamist postiteenuste osutajate ning kasutajate vaheliste vaidluste lahendamiseks.

2. Ilma et see piiraks teisi siseriiklike või ühenduse õigusaktide kohaseid edasikaebamisvõimalusi või õiguskaitselahendeid, tagab liikmesriik, et kasutajad, kes tegutsevad iseseisvalt või, kui see on siseriiklike õigusaktide kohaselt lubatud, koos kasutajate ja/või tarbijate huve esindavate organisatsioonidega, võivad anda siseriiklikule pädevale asutusele lahendamiseks juhtumeid, mille puhul kasutajate kaebust universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvaid postiteenuseid osutavale ettevõtjatele ei ole rahuldavalt lahendatud.

Artikli 16 kohaselt tagab liikmesriik, et universaalteenuse osutajad ja vajaduse korral ettevõtjad, kes osutavad universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvaid teenuseid, avaldavad koos oma tegevuse järelevalve aastaaruandega teabe kaebuste arvu ning nende lahendamise viisi kohta.”.

19. Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 21

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.”.

20. Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

1. Iga liikmesriik määrab postisektoris ühe või mitu siseriiklikku reguleerivat asutust, kes on postiettevõtjatest juriidiliselt eraldatud ja oma tegevuses sõltumatud. Liikmesriik, kes säilitab omandi või kontrolli postiteenuste osutajate üle, tagab reguleerivate funktsioonide tõhusa struktuurilise eraldatuse omandi või juhtimisega seotud tegevustest.

Liikmesriigid teatavad komisjonile, millised siseriiklikud reguleerivad asutused nad on määranud täitma käesolevast direktiivist tulenevaid ülesandeid. Nad avaldavad siseriikliku reguleeriva asutuse ülesanded kergesti kättesaadaval kujul, eriti kui need ülesanded on määratud enam kui ühele asutusele. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral konsulteerimise ja koostöö ühiste huvidega seotud küsimustes nende asutuste ning konkurentsiseaduse ja tarbijakaitseseaduse rakendamise eest vastutavate asutuste vahel.

2. Siseriiklike reguleerivate asutuste konkreetne ülesanne on tagada käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmine, kehtestades eelkõige järelevalve- ja reguleerimismenetlused universaalteenuse osutamise tagamiseks. Neile võidakse panna ka vastutus konkurentsieskirjade täitmise tagamise eest postisektoris.

Siseriiklikud reguleerivad asutused teevad omavahel tihedat koostööd ja annavad vastastikust abi, et hõlbustada käesoleva direktiivi rakendamist olemasolevates asjakohastes asutustes.

3. Liikmesriigid tagavad, et siseriiklikul tasandil oleksid tõhusad mehhanismid, mille kaudu kasutajad või postiteenuse osutajad, keda siseriikliku reguleeriva asutuse otsus puudutab, saavad esitada kõnealuse otsuse peale kaebuse pooltest sõltumatule kaebusi käsitlevale organile. Kuni sellise kaebuse lahendamiseni kehtib siseriikliku reguleeriva asutuse otsus, kui kaebusi käsitlev organ ei otsusta teisiti.”.

21. Lisatakse järgmine peatükk:

„9.a PEATÜKK

Teabe esitamine*Artikkel 22a*

1. Liikmesriigid tagavad, et postiteenuse osutajad edastavad eeskätt siseriiklikele reguleerivatele asutustele kogu teabe, sealhulgas finantsteabe ning teabe universaalteenuse osutamise kohta, mis on vajalik:

a) siseriiklikule reguleerivale asutusele, et tagada vastavus käesoleva direktiivi sätetega või käesoleva direktiivi alusel tehtud otsustega;

b) selgelt määratletud statistilisteks eesmärkideks.

2. Postiteenuse osutajad edastavad siseriikliku reguleeriva asutuse nõudmise korral asjaomase teabe viivitamata ja vajaduse korral konfidentsiaalsena ette nähtud tähtaegadeks ning nii üksikasjalikult, kui siseriiklik reguleeriv asutus seda nõuab. Siseriikliku reguleeriva asutuse nõutav teave peab olema ülesannete täitmise seisukohast proportsionaalne. Siseriiklik reguleeriv asutus peab põhjendama oma teabenouet.

3. Liikmesriigid tagavad, et siseriiklikud reguleerivad asutused esitavad komisjonile nõudmisel piisava ja asjakohase teabe, mida komisjon vajab käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete täitmiseks.

4. Kui siseriiklik reguleeriv asutus peab teavet konfidentsiaalseks ärisaladusi käsitlevate ühenduse või siseriiklike normide kohaselt, säilitavad komisjon ja asjaomased siseriiklikud reguleerivad asutused sellise konfidentsiaalsuse.”.

22. Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

Komisjon esitab iga nelja aasta tagant ja esimene kord hiljemalt 31. detsembriks 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, sealhulgas asjakohase teabe kõnealuse sektori arengu, eelkõige majandus-, sotsiaal-, tööhõive- ja tehnoloogiaaspektide kohta ning teenuse kvaliteedi kohta. Aruandele lisatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral tehtavad ettepanekud.”.

23. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 23a

Komisjon abistab liikmesriike käesoleva direktiivi rakendamisel, sealhulgas universaalteenuse mis tahes netokulu arvutamisel.”

24. Artiklid 24, 25, 26 ja 27 jäetakse välja.

25. I lisana lisatakse järgmine tekst:

„I LISA

Universaalteenuse netokulu (selle olemasolu korral) arvutamise juhised

A osa: Universaalteenuse osutamise kohustuste määratlus

Universaalteenuse osutamise kohustused tähendavad liikmesriigi poolt postiteenuse osutajale seatud ja artiklis 3 osutatud kohustusi, mis on seotud postiteenuse osutamisega teatavas geograafilises piirkonnas ning mis hõlmavad vajaduse korral ühtse tasu kehtestamist asjaomase teenuse osutamisel kõnealuses piirkonnas või teatavate teenuste tasuta osutamist pimedatele ja vaegnägijatele.

Nimetatud kohustused võivad muu hulgas hõlmata järgmist:

- kättetoimetamiseks ette nähtud päevade arv, mis on suurem käesolevas direktiivis sätestatust;
- juurdepääs juurdepääsupunktile, et täita universaalteenuse osutamise kohustusi;
- universaalteenuse taskukohased tasud;
- universaalteenuse ühtsed tasud;
- teatavate tasuta teenuste osutamine pimedatele ja vaegnägijatele.

B osa: Netokulude arvutamine

Siseriiklikud reguleerivad asutused peavad kaaluma kõiki vahendeid, mille abil tagada postiteenuse osutajatele (määratud või mitte) asjakohased stiimulid teostada universaalteenuse osutamise kohustust kulutõhusalt.

Universaalteenuse osutamise kohustuse netokulud on mis tahes universaalteenuse osutamisega seotud ja vajalikud kulud. Universaalteenuse osutamise kohustuste netokulud arvutatakse selliselt, et universaalteenuse osutamise kohustusega määratud universaalteenuse osutaja netokuludest lahutatakse sama postiteenuse osutaja netokulud universaalteenuse osutamise kohustuse puudumisel.

Sellisel arvutamisel arvestatakse kõiki muid asjakohaseid tegureid, sealhulgas mittemateriaalseid ja turueelseid, mis on universaalteenuseid osutama määratud postiteenuse osutajal, õigust mõistlikule kasumile ja stiimuleid kulutõhususe suurendamiseks.

Pisavat tähelepanu tuleb pöörata sellele, et korrektselt hinnataks kulusid, mida määratud universaalteenuse osutaja väldiks, kui ta ei peaks täitma universaalteenuse osutamise kohustust. Netokulu arvestamisel tuleks hinnata universaalteenuse osutaja saadavat kasu, sealhulgas mittemateriaalset kasu.

Arvestamisel tuleb aluseks võtta kulud, mis tulenevad järgmisest:

- i) kindlaksmääratud teenuste elemendid, mida võib pakkuda ainult kahjumiga või kulutingimustel, mis jäävad väljapoole tavapäraseid kaubandusstandardeid. See kategooria võib sisaldada teenuse elemente, nagu A osas määratletud teenused;
- ii) teatavad kasutajad või kasutajate rühmad, kellele on konkreetse teenuse pakkumise kulu, laekunud tulu ja võimalikke liikmesriikide kehtestatud ühtseid tasusid arvesse võttes võimalik teenust osutada ainult kahjumiga või kulutingimustel, mis jäävad väljapoole tavapäraseid kaubandusstandardeid.

See kategooria hõlmab neid kasutajaid või kasutajate rühmi, kellele universaalteenuse osutamise kohustustega kommertsettevõtja teenuseid ei pakuks.

Universaalteenuse osutamise kohustuste teatavate aspektide netokulu arvestamine peab toimuma lahus, et vältida otsuste või kaudsete tulude või kulude kahekordset arvessevõtmist. Universaalteenuse osutamise kohustuste kogu netokulu mis tahes määratud universaalteenuse osutajale arvestatakse universaalteenuse osutamise kohustuste eri komponentide netokulude summana, võttes arvesse ka mis tahes mittemateriaalset kasu. Netokulu kontrollimise eest vastutab siseriiklik reguleeriv asutus. Universaalteenuse osutaja teeb või osutajad teevad koostööd siseriikliku reguleeriva asutusega, et võimaldada tal netokulude kontrollimist.

C osa: Universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude katmine

Universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude katmine või rahastamine võib eeldada, et määratud universaalteenuse osutajad saavad kompensatsiooni nende teenuste eest, mida nad osutavad mittekaubanduslikel tingimustel. Kuna sellise kompenseerimisega kaasnevad finantsülekanded, peavad liikmesriigid tagama, et need tehakse objektiivselt, läbipaistvalt, mittediskrimineerivalt ja proportsionaalselt. See tähendab, et ülekanded põhjustavad võimalikult väikest konkurentsi moonutamist ja kasutajate nõudluse moonutamist.

Artikli 7 lõikes 4 osutatud fondil põhinev jagamismehhanism peaks olema osamaksete kogumise läbipaistev ja neutraalne mehhanism, mille puhul oleks välistatud osamaksete topeltkehtestamine nii ettevõtjate väljundi kui ka sisendi puhul.

Fondi haldav sõltumatu asutus vastutab osamaksete kogumise eest ettevõtjalt, keda peetakse kohustatuks aitama kaasa liikmesriigis universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude katmisele, ja teostab järelevalvet nendele ettevõtjatele, kellel on õigus saada fondist makseid, maksmisele kuuluvate summade ülekandmise üle.”.

26. Lisa muudetakse II lisaks.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2010. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile oma õigus- ja haldusnormid, mis käsitlevad käesoleva direktiivi kohaldamist.

Artikkel 3

1. Erandina artiklist 2 võivad järgmised liikmesriigid lükata käesoleva direktiivi rakendamise edasi kuni 31. detsembrini 2012, et jätkata teenuste reserveerimist universaalteenuse osutajale või osutajatele:

- Tšehhi Vabariik;
- Kreeka;
- Küpros;
- Läti;
- Leedu;
- Luksemburg;
- Ungari;
- Malta;
- Poola;
- Rumeenia;
- Slovakkia.

Nimetatud liikmesriigid võivad otsustada käesolevat direktiivi varem rakendada.

2. Asjaomased liikmesriigid teatavad komisjonile oma kavatsusest kasutada lõikes 1 ette nähtud rakendamise edasilükkamist 27. augustini 2008.

3. Liikmesriigid, kes kaotavad oma reserveeritud valdkonnad enne 31. detsembrist 2012, võivad ajavahemikul 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2012 keelduda direktiivi 97/67/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud lubade andmisest teenuste osutamiseks kõnealustes tühistatud reserveeritud valdkondades postiettevõtjatele, kes osutavad universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvaid teenuseid, samuti nende poolt kontrollitud äriühingutele, millele on antud reserveeritud valdkond teises liikmesriigis.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 20. veebruar 2008

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
J. LENARČIČ